

te ten minsten soo weynich/dat het van ons ghesicht niet en can ghemerckt werden. Ende het gheene wy niet ons ghesicht langhs het Aertrijck oft het Water comen begrypen/ (het welck niet verder, en can strecken als ontrent drie mylen) schijnt in onsen oogen / dooz dien het so kleynen spatie is/ niet anders dan recht water pas te zijn. Soo dat ons ghesicht in den Hemel valt/eben ghelijck/als oft wy in't middel-punt des Werelts stonden/ende recht water pas van ons saghen/waer dooz het geschiet dat effen den halben Hemel van ons ghesien/ende de ander helft van ons niet ghesien en wert eben in dier voeghen ghelijck als men een Rye ofte Liniael leght over het Centrum eens Circkels/soo blijft effen d'ene helft des Circkels daer boven/ en d'ander helft juist daer onder. Alle Hemelsche Lichten/ tzy Sonne/Mane ofte Sterren (dooz het onmelopen des Hemels) boven den Horizon comende/ werden van ons ghesien ende daer onder dalende/ gaen upt ons ghesicht.

Capittel X.
Van de Meridiaen oft Middagh-Circkel.

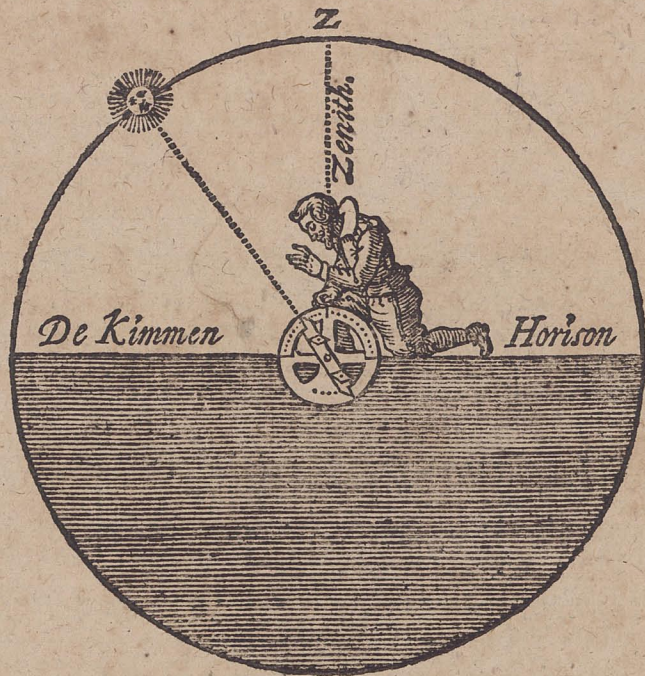
De Meridiaen is een Circkel in den Hemel (dooz ons gedacht also gebeeldet) die daer loopt dooz beyde de Polen des Werelts/recht ober ons hooft henē/recht cruyts-weegs dooz den Equinoctiael/ende dooz snydet den Horizon recht in't Noorden ende Zuyden/de Sonne comende aen desen Circkel/is dan op haer hooghste/ende dan ist oock juist middagh/van ghelijcken de Sterren als zy aen desen Circkel comen/zijnse oock/ghelijck de Sonne (op't hooghste van den Horizon/ende recht zuyden/ende soo haest alle daer dooz gepasseert zijn/soo beginnense weder te dalen.

Capittel XI.
Van de hooghte der Sonnen ofte Sterren,
ende wat die is.

De hooghte van de Sonne ofte Sterren/en is anders niet dan de wijde die daer is tusschen den Horizon of te Kimmen/ende de Sonne ofte Sterre selve/om dit grondich te verstaen/soo moetmen dit recht aenmercken: dat soomen bedenct een punt in den Hemel dat recht bove ons hooft staet / dat dat selve ober al eben verre is verscheyden van de Horizon/soodanigen punt werdt gemeynlijck het Zenith of-

te het Hooft punt genoemt/dewyle nu de gantschen omtreck des Hemels inhout 360 graden/ende dat effen de helft boven den Horizon hem verthoont: Soo volcht dat dit voorschreven punt ofte Zenith allenthalven van den Horizon is verheven 90 graden/tzy dat ghy u keert naer't noorden/zuyden/ooste/westen/este eenigh ander ghewest. Wanneer nu de Sonne rijst boven den Horizon/ende opstijghende van den Horizon opstijght/nae het voorschreven punt ofte Zenith toe/dat dat selfde zyne hooghde is/als hy exempel: Soo hy ten halben is gheclommen van den Horizon naer't Zenith toe/so is hy 45 graden hoogh/is hy op't derbendeel geresen van de Horizon/soo is hy 30 graden hoogh/ende so voort. Desgelijcken wert oock verstaen van de hooghte der Sterren.

Capittel XII.
Hoe men de hooghte van de Sonne ofte Sterren
sal meten ende bevinden.

Sonne